

KOREKSION MAXSUS PEDAGOGIKA

X.M.Mamatova

GulDPI "Pedagogika" kafedrası v.b dotsenti (PhD)

Bosimbekova Ruxshona

Guliston Davlat Pedagogika Instituti

Pedagogika yo'nalishi 1-bosqich talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.8247599>

Annotatsiya. Koreksion pedagogikaning maqsadi – anomal bolalarga integratsiyalashgan inkulyuziv ham differensial ta'limni tashkil etish uchun zarur shart -sharoitlarni o'rganish ulardagi psixofiziologik kamchiliklarni iloji boricha bartaraf etish tuzatish yoki bilinmaydigan holga keltirish usullarini belgilash va amaliyotda tadbiq etish yo'llarini tarbiyachi hamda o'qituvchilarga ko'rsatib berishdan iborat.

Kalit so'zlar: koreksion pedagogika, Anomal, inkulyuziv, reabilitatsiya, Nogironlik, maxsus pedagogika.

CORRECTIONAL SPECIAL PEDAGOGY

Abstract. The goal of correctional pedagogy is to study the necessary conditions for the organization of integrated inclusive and differential education for anomalous children, to determine the ways to eliminate psychophysiological deficiencies in them as much as possible, to correct them or to make them unknown, and to show educators and teachers the ways to implement them in practice. is to show.

Key words: correctional pedagogy, abnormal, inclusive, rehabilitation, disability, special pedagogy.

КОРРЕКЦИОННАЯ СПЕЦИАЛЬНАЯ ПЕДАГОГИКА

Аннотация. Целью коррекционной педагогики является изучение необходимых условий для организации комплексного инклюзивного и дифференцированного обучения аномальных детей, определение путей максимального устранения у них психофизиологических недостатков, их коррекция или замалчивание, а также показать воспитателям и учителям способы их реализации на практике.

Ключевые слова: коррекционная педагогика, аномальная, инклюзивная, реабилитация, инвалидность, специальная педагогика.

Koreksion pedagogika so'zi lotin tilidan olingan bo'lib tuzatish bartaraf etish, pedagogika ta'lim tarbiya o'rganish degan ma'nolarni anglatadi. Ruhiy va jismoniy kamchiliklari bor bolalar "anomal" bolalar deyiladi (yunoncha odatdan, tashqari, noraso degan ma'noni anglatuvchi anomalos so'zidan olingan). Koreksion pedagogikaga 19 asr o'rtalari ya'ni 1975- yil Vigotskiy tomonidan asos solingan. Koreksion pedagogika sohasining bahsli mavzusi anomal, alohida yordamga muhtoj bolalar hisoblanadi. Koreksion pedagogika fanining maqsadi – anomal bolalarga integratsiyalashgan inkulyuziv ham differensial ta'limni tashkil etish uchun zarur shart -sharoitlarni o'rganish hisoblanadi. Ushbu soha bo'yicha qator ishlar amalga oshirilmoqda.

1994 -yilda YuNeSkO "Maxsus ta'lim zaruriyati" nomli hujjatni tayyorlash unda maxsus ta'limga muhtoj bolalar va yoshlar uchun ta'limni tashkil etish va takomillashtirish masalalari ko'rib chiqiladi Alohida yordamga muhtoj bo'lgan bolalar uchun tashkil etilgan ta'lim tizimida

birinchi navbatda bolalarning talablari o'rganiladi. Ushbu ta'lim tizimida ma'lum sharoitlar yaratilishi lozim. Bunga modifikatsiya, kompensatsiya, adaptatsiya, reabilitatsiyalar kiradi.

Masalan, agar bola eshitmasa uni eshitish apparati bilan ta'minlash, yura olmasa nogironlar aravachasi va boshqa qulay asbob uskunalari bilan ta'minlash hisoblanadi.

Inklyuziv ta'lim maxsus yordamga muhtoj bolalar va yoshlar uchun individuallashtirish va sharoitga qarab o'zgaruvchan g'amxo'rlik bilan yondasha oladigan ta'lim tizimidir.

Inklyuziv jalb etish degan ma'noni anglatadi ya'ni jismoniy yoki ruhiy rivojlanishida nuqsoni bor bolalarni sog'lom tengdoshlari bilan o'zaro bog'lanib birgalikda ta'lim olishidir.

Mustaqilligimizning dastlabki yillaridayoq respublikamizda sog'lom avlodni tarbiyalashga katta e'tibor berilmoqda.

Barkamol avlodni tarbiyalash masalasi davlat siyosati darajasiga ko'tarilmoqda. Ushbu masala ustuvor deb qaralmoqda. Mustaqil Vatanimizning birinchi ordeni "Sog'lom avlod uchun" xalqaro xayriya jamg'armasining tuzilganligidir. 2000 – yilni "Sog'lom avlod yili", 2001 -yil "Ona va bola yili" deb e'lon qilinganligi fikrimizning yorqin dalilidir.

Prezidentimiz tomonidan sog'lom avlod ruhida maxsus yordamga muhtoj bolalarni sog'lomlashtirish ularni sog'lom kishilar qatoriga qo'shish ijtimoiy moddiy jihatdan himoyalash mehnatga moslashtirish kabi qator qarorlar hujjatlar qabul qilinmoqda. Hozirgi kunda koreksion pedagogika sohasiga katta e'tibor berilmoqda. Maxsus sohalar ochilib bu bo'yicha qator ishlar tadbirlar amalga oshirilmoqda. Koreksion pedagogikaning asosiy vazifasi ruhiy va jismoniy rivojlanishida nuqsoni mavjud bolalar uchun maxsus muassasalarda koreksion ta'lim tarbiya jarayonini tashkil etish shakllari hamda usullari bo'yicha bilim ko'nikma malakalarini shakllantiradi.

Nogironlikning oldini olish va nogironlarni tibbiy ijtimoiy reabilitatsiya qilish yuzasidan Vazirlar Mahkamasining 1995 -yil 11-noyabrda O'zbekiston Respublikasining nogironlarni reabilitatsiya qilish bo'yicha 1996 -2000 yillarga mo'ljallangan davlat dasturi 2000-2005 yillarga mo'ljallangan davlat dasturi qabul qilingan va qator tadbirlar ishlab chiqildi.

1993-yil 1-dekabrda 153 mamlakatda bola huquqlari to'g'risida konvensiya imzolandi. Ushbu konvensiyada bolalarning huquqlari majburiyatlari keltirib o'tilgan. Eng avvalo nogironlikning oldini olish nogironlarni tibbiy va ijtimoiy reabilitatsiya qilish ularning ruhiyatini yaxshilash va sog'lomlashtirish nogironlikni ilk bor aniqlash saralash maxsus ta'lim tarbiya berish va koreksion pedagogik ishlar orqali koreksiyalash kasb hunarga yo'naltirish hayotga moslashtirish jismoniy tarbiyalash nogironlar bilan ishlash asosiy maqsad qilib qo'yilgan. Ta'limga muhtoj bolalar uchun maxsus ta'lim muassasalari faoliyat ko'rsatmoqda..

Xulosa. Koreksion pedagogika muhtoj bolalar bilan sog'lom bolalarni birgalikda ta'lim olishi uchun sharoitlar yaratish kerak.

REFERENCES

1. "Maxsus pedagogika" P.M.Po'latova kitobi Toshkent 2014
2. "Logopediya" Ayupova kitobi Toshkent 2007.
3. Myxiddinova M. H. METHODS OF TEACHING ENGLISH BASED ON CREATIVE THINKING //Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities. – 2021. – T. 1. – №. 1.5 Pedagogical sciences.

4. Mamatova K. THE POTENTIAL OF THE LEADER IN MANAGING THE EDUCATIONAL INSTITUTIONS //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. B5. – C. 180-183.
5. Mamatova K. M. Creative Techniques, Methods and Trends in English Language Teaching //Eastern European Scientific Journal. – 2018. – №. 2.
6. MAMATOVA K. CREATIVE APPROACH TO TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE //O ‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI XABARLARI, 2019,[1/3] ISSN 2181-7324.
7. Shahriddinova, K. S. (2023). Didactic Features Of Development Of Nature Perception Skills Of Primary School Students. *Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching*, 19, 183-187.
8. Shahriddinova, K. S. (2023). INTRODUCING CHILDREN OF PRIMARY SCHOOL AGE WITH THE WORLD. *American Journal of Applied Science and Technology*, 3(06), 09-14.
9. Shahriddinova K. S. Didactic Features Of Development Of Nature Perception Skills Of Primary School Students //Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching. – 2023. – T. 19. – C. 183-187.
10. Shahriddinova K. S. INTRODUCING CHILDREN OF PRIMARY SCHOOL AGE WITH THE WORLD //American Journal of Applied Science and Technology. – 2023. – T. 3. – №. 06. – C. 09-14.
11. Karimova, S. (2022). THE ROLE AND IMPORTANCE OF "NATURAL SCIENCES" IN THE DEVELOPMENT OF UNDERSTANDING OF NATURE IN GENERAL SECONDARY SCHOOLS. *Science and innovation*, 1(B6), 214-218.
12. Karimova S. THE ROLE AND IMPORTANCE OF "NATURAL SCIENCES" IN THE DEVELOPMENT OF UNDERSTANDING OF NATURE IN GENERAL SECONDARY SCHOOLS //Science and innovation. – 2022. – T. 1. – №. B6. – C. 214-218.
13. Karimova S. CHARACTERISTICS OF NATURAL TEACHING METHODOLOGY //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2021. – T. 1. – №. 11. – C. 737-740.